

נשמה טועה בדרום קליפורניה

Category: במדבר, פנחס

כיצד אדם שחטא וגרם למגפה המונית בישראל, זוכה לכינוי המכובד "איש ישראל". הייתכן?

"יהודי? חס ושלוס?"

השבוע שני בחורי ישיבה בקרו בדרום קליפורניה. מה בדיוק שני בחורי ישיבה איבדו באמצע הקיץ בקליפורניה?

כשהרבי הגיע לארה"ב בשנת 1941, הוא הנהיג שתלמידי ישיבות חב"ד ייצאו לבקר בעיירות קטנות בכל רחבי תבל כדי למצוא יהודים ולהזכיר להם את צור מחצבתם. מאז בכל קיץ מאות מתלמידי ישיבות חב"ד נוסעים לכל מקום ברחבי העולם כדי לפגוש יהודים שבהרבה מקרים לא היה להם קשר יהודי כבר הרבה זמן.

השליח המקומי נתן לתלמידי הישיבה רשימת כתובות של יהודים מקומיים, והם הולכים מכתובת לכתובת, נוקשים בדלת ומציגים את עצמם ומציעים לקבוע מזוזות להניח תפילין וכו'.

אחר צהריים אחד הם בחרו ללכת לחפש יהודים במרכז העיר. הם צעדו ברחוב הראשי, נכנסו ויצאו ממשרדים וחנויות, אבל בלי מזל, ככל שחלף הזמן הם פגשו יותר ויותר לא יהודים. השמש כבר עמדה לשקוע והם החליטו לחזור לרכב, ואז הם ראו שני נערים צעירים ושאלו אותם את השאלה החב"דית המפורסמת: "האם מישהו מכס יהודי?"

בלי להחמיץ פעימה אחד מהם ענה "חס וחלילה!". וואו, לכזו תשובה הם לא ציפו. אבל באין מוצא אחר הם המשיכו לרכב שלהם שחנה במרחק כמה רחובות משם. כשהתיישבו ברכב הם הבחינו במישהו שמתקדם מרחוק. זה היה אותו נער שענה "חס וחלילה"?

הם פתחו את חלון הרכב, הצעיר ניגש והתנצל על מה שהוא אמר קודם, ואז הוא שאל אותם מה אתם בדיוק מחפשים, למה רציתם לדעת אם אני יהודי. כשהם התחילו להסביר לו, הוא הודה שהוא בעצם יהודי.

הוא סיפר שהוריו הם ישראלים ובשנות ילדותו הוא גר בירושלים. שם הוא התיידד עם נער פלסטיני והם התקרבו מאוד האחד לשני. לא מזמן אותו נער נפגע מטיל ישראלי בעזה ונהרג. האירוע שבר את לבו והוא כעס על שני הצדדים של הסכסוך. מאז הוא לא רוצה לראות לא יהודים ולא מוסלמים ומתרחק מהדת, וזה מה שגרם לתגובה החריפה שלו.

הבחורים היו בהלם. הם שאלו אותו על חברו והמשיכו בשיחה ידידותית ממנה למדו שהוא

סטודנט לרפואה בן 18 שחי עם משפחתו בעיר. הם כמובן הציעו לו להניח תפילין, דבר שמעולם הוא לא עשה והוא הסכים מיד. את "שמע ישראל" הוא אמר בהתרגשות גדולה.

הצעיר אמר להם שהוא מאוד שמח לפגוש אותם, כי לאחרונה הייתה לו כמיהה למצוא שוב את האמונה שלו. הוא ניסה לבקר בטמפל המקומי אבל הוא לא מצא שם את התשובות לשאלות שיש לו, ואז הוא ניסה לגלוש ב"בארנס אנד נובל" בתקווה למצוא שם משהו משמעותי, וגם שם הוא לא מצא את מה שחיפש. הבחורים סיפרו לו על השליח המקומי ונתנו לו את הכתובת שלו, ואכן למחרת הוא כבר קבע פגישה איתו.

בכי וחוסר אונים

פרשת פנחס מתחילה באמצע סיפור, שמתחיל בסוף פרשת בלק שקראנו שבת שעברה. כולנו זוכרים כיצד בלעם בא לקלל את ישראל והוכרח לברכס. בלק התאכזב מאוד מבלעם מאחר והוא לא "סיפק את הסחורה", והוא הביע את אכזבתו בקול.

לפני שהוא עזב, בלעם נתן לו עצה. הוא אמר שיש דרך אחת לגרום צרות לעם ישראל והוא הציע שהמדיינים והמואבים יקימו "שוק" ¹ "פלי מרקט", וכידוע שיהודים תמיד אוהבים ללכת שופינג כדי למצוא מציאות בחצי מחיר.

בלעם הציע שיקים שוק ושם יעמיד את בנות מואב, בחורי ישראל ילכו לקניות בשוק והם ימשכו אחרי בנות מואב, ואז הם יסיתו אותם לעבוד עבודה זרה, להשתחוות לבעל פעור. ואכן התוכנית עבדה בדיוק כמו שבלעם ציפה: בחורי ישראל יצאו עם בנות מואב ומדין ועבדו עבודה זרה וכתוצאה מכך "ויחר אף ה' בישראל" וזה גרם למגפה (וכמ"ש "הן הנה היו" ² על דבר פעור ותהי המגפה" מטות לא, טז, ראה גם פנחס כה, יח ורש"י שם).

בתוך כל המהומה הזאת התורה מספרת על "איש מבני ישראל בא ויקרב אל אחיו את המדינית לעיני משה ולעיני כל עדת בני ישראל והמה בוכים פתח אוהל מועד" (בלק כה, ו). מה קרה פתאום? מדוע משה בוכה? האיש שעמד מול כל העם כשהם חטאו בעגל וכאן לפתע רפו ידיו.

אותו אחד בא לפני משה ושאל אותו "משה זו אסורה או מותרת, אם תאמר אסורה בת יתרו מי התירה לך" (רש"י). קרה פה דבר חמור מאוד. הוא התעמת עם משה ואמר לו האם מותר לי להתחתן עם המדיינית הזאת. עוד לפני שלמשה היה צ'אנס לענות, הוא מיד המשיך: "ואם תאמר שהיא אסורה, מי התיר לך לעשות את זה". כידוע שאשתו של משה היתה ציפורה בת יתרו שהי' כהן מדין. וכי לנו אסור ולך מותר!?

ברור שמשה יכל לענות לו שהיא התגיירה, בנוסף לכך זה קרה לפני מתן תורה. אבל ברגע שהוא אמר לו ואתה מי התיר לך?! משה הפך לנוגע בדבר, ולכן לא משנה מה הוא יענה זה נשמע שהוא בא להגן על עצמו.

כשפנחס, נכדו של אהרן הכהן ראה להיכן הדברים מגיעים, שמשה עומד ובוכה ואותו חצוף מרעיד את אמות הספים של עם ישראל, הוא קם והרג את שניהם, וכתוצאה מכך המגפה שגרמה למותם של עשרים וארבעה אלף צעירים נעצרה.

גם זמרי 'בלתי ידח'

זה הסיום של הפרשה הקודמת. בפרשתנו התורה מגלה מי היה הזוג הזה שהעז להחציף פנים למשה רבנו: "ושם איש ישראל המוכה זמרי בן סלוא ושם האשה המוכה כזבי בת צור". הרבי מביא בשיחה דבר נפלא בשם 'האור החיים הקדוש'. האור החיים היה רב גדול שחי לפני 300 שנה במרוקו, ובסוף ימיו עלה לארץ ישראל. הוא כתב פירוש לתורה בשם "אור החיים" על שמו 'חיים בן עטר', ושם הוא כותב דבר נפלא.

על המילים "ושם איש ישראל המוכה" הוא אומר: "הגם שיריע איש ישראל סוף כל סוף יחזור לשורשו והוא אומרו שם איש ישראל. הרי שאפילו לאחר מעשה בשם ישראל יכונה". ממשיך הרבי ואומר: "שגם אחרי שזמרי בן סלוא עשה את כל הענין, שזה נגע לעשרים וארבעה אלף מישראל אז מדגישים שבכל זאת הוא עדיין נקרא איש ישראל" (שיחות קודש תשל"ט ח"ג עמ' 338).

המסר הוא שכל יהודי אפילו אחד שעבד עבודה זרה וגרם למגפה גם הוא נשאר יהודי, גם הוא נקרא בשם ישראל "לבלתי ידח ממנו נדח" (שמו"ב יד, יד), ולכן כשפוגשים יהודי אסור לשפוט אותו לפי איך שהוא נראה או איך שהוא מתנהג. גם אותו אחד שכשהוא נשאל אם הוא יהודי השיב "חס וחלילה", גם בתוכו מפעמת נשמה יהודית שמחפשת ומתחננת למצוא אמונה.